

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS SHELACH • MAAMAR 9

והיה לכם לציצית וראיתם אותו וזכרתם וגו' למען תזכרו וגו'

“E serão para vós tzitzit, e os vereis
e vos lembrareis” (Numbers 15:39)

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak

LikuteiTorah.com

A PARASHÁ CHASSÍDICA

likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shelach/9/

1 והיה לכם לציצית וראיתם אותו וזכרתם וגוי למען תזכרו וגוי. להבין ענין ב' זכירות הללו למה.

“E será para vós como tsitsit, e o vereis e vos lembrareis”, etc.; “para que vos lembreis”, etc. Para compreender a questão dessas duas lembranças: por que [ambas]?

גם להבין איך יהיה מצות ציצית מורה על זכירת כל המצות. הנה ציצית מלשון הסתכלות כמו מציץ מן החרכים שהוא ענין זיו והארה

Também é preciso compreender como a mitzvá de tsitsit pode indicar a lembrança de todas as mitzvot. Ora, tsitsit deriva de uma palavra que significa contemplar, como em “espreitando pelas frestas”, o que denota brilho e iluminação;

דהיינו שיאיר ויתגלה בחינת גילוי אלהותו ית' שממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכולא קמיה כלא חשיב בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד

isto é, que brilhe e se revele o aspecto da revelação de Sua Divindade, bendito seja Ele, que preenche todos os mundos (memalê kol almin) e circunda todos os mundos (sovev kol almin), diante de Quem tudo é considerado como nada: “nos céus acima e na terra abaixo; não há outro além d'Ele”,

כי נשגב שמו לכדו הודו על ארץ ושמים וגוי. הודו הוא זיו והארה ממנו כו' כמ"ש במ"א.

“pois somente Seu Nome é exaltado; Seu esplendor está sobre a terra e os céus”, etc. “Seu esplendor” é um brilho e uma iluminação que emanam d'Ele, etc., como se explica em outro lugar.

2 והנה ענין בחינת גילוי זה פ"י גילוי מציאותו ולא מהותו ח"ו [חס ושלום] צריך שיתגלה בלב האדם דוקא

כמאמר רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] הלב רואה כו'

Ora, esta revelação, isto é, a revelação de Sua existência, e não de Sua essência, D'us nos livre, precisa manifestar-se especificamente no coração da pessoa, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “O coração vê” etc.,

בקהלת רבה דפ"ז [דפרק ז'] ע"א ר"פ דברתי אני עם לבי, ולא די לו בהסתכלות העינים שהם חב"ד [חכמה

בינה ודעת] שלו בלבד שלכן נקראים חכמים עיני העדה אלא שצריך שתתפשט עד

no Kohelet Rabbah, página 87a, no início da passagem “Conversei com meu coração”. E não basta que ele tenha apenas o olhar dos olhos, que são sua Chochmá, Biná e Daat, razão pela qual os sábios são chamados “os olhos da congregação”; antes, é preciso que ela se estenda até

כי להיות נגעה עד בחי' נקודת לבו ממש שיהיה בבחי' הלב רואה ומרגיש ומתפעל בהרגשתו דהיינו התפעלות הפחד בלבו או התפעלות כרשפי אש מיסוד האש שבלבו

que alcance o próprio ponto do coração, de modo que esteja no nível de “o coração vê”, sinta e seja movido pelo que sente: isto é, que se desperte nele o temor no coração, ou uma comoção semelhante a “labaredas de fogo”, proveniente do elemento de fogo que há em seu coração.

כי להיות המוח עיקרו מיסוד המים והלחות שהוא קר בטבע ואינו פועל בנפשו שום השתנות ויש בו כבידות כידוע שהמים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך,

Pois, como o cérebro é essencialmente do elemento de água e umidade, que é frio por natureza, ele não produz mudança alguma na alma, e há nele peso, como se sabe que a água desce de um lugar alto para um lugar baixo,

כך ראיית עיני השכל שבנפשו האלהית אינו פועל בנפשו החיונית שום התפעלות שיתפעל להשתנות טבעו ומהותו באשר הוא שם ולשנות את טעמו אל ההיפך לגמרי

assim também a visão dos olhos do intelecto em sua alma divina não produz comoção alguma em sua alma vital, de modo que ela seja movida a mudar sua natureza e essência onde se encontra e a mudar sua inclinação para o completo oposto;

רק הוא כדקאי קאי בבחי' כבדות ועצלות במקום נמוך שהיה בו כ"א ע"י שיתלהב ויתלהט בנפשו עד
ela permanece, tal como estava, num estado de peso e lentidão, no lugar baixo em que se encontrava; isso só ocorre quando ele se inflama e se abrasa em sua alma, até

כי נגע עד נקודת לבו ששם הוא יסוד האש העולה למעלה כרשפי אש ושלחבת י"ה כשלחבת העולה
מאליה ליפרד מן הפתילה בלי השקט ומנוחה, וכל השתנות הוא ע"י האש דוקא

que alcance o ponto de seu coração, onde se encontra o elemento de fogo, que se eleva como “labaredas de fogo, chama de D'us”, como uma chama que sobe por si mesma para se desprender do pavo, sem quietude nem descanso. E toda mudança ocorre especificamente por meio do fogo,

כמו מצרף לכסף וכור לזהב עד כי הגו סיגים מכסף כו' [ועמ"ש מענין זה בד"ה ונקדשתי בתוך בניי] בני
ישראל].

como em “cadinho para a prata e forno para o ouro”, até que “sejam removidas as impurezas da prata” etc. [E veja o que está escrito sobre esse assunto no discurso que começa com “E serei santificado entre os filhos de Israel”,

3 ובד"ה במדבר סיני באהל מועד כי תבאו אל הארץ גבי ונפש כי תקרב ובד"ה ויושט המלך לאסתר את שרביט הזהב].

e no discurso que começa “No deserto do Sinai, na Tenda do Encontro”; “Quando entrarem na terra”, a respeito de “E quando uma alma oferecer”; e no discurso que começa “E o rei estendeu a Ester o cetro de ouro”.]

והארה זו שמתלהט ומתלהב בלב האדם הוא ענין בחי' תכלת ולבן שבציצית כי בחינת לבן מורה על האהבה כרשפי אש כשלהבת מתלהב בלב האדם.

E esta iluminação, que arde e inflama o coração da pessoa, é o significado do azul e do branco dos tsitsit. Pois o branco indica o amor como “labaredas de fogo”, como uma chama que arde no coração da pessoa.

4 והתכלת מורה על הפחד שכלבו [והיינו כמ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הציצית פ"ד דלבן נמשך ממוח בינה ותכלת מאבא, ונודע דבינה היא מקור האהבה כרשפי אש וחכמה

E o techelet indica o temor em seu coração. [Isto é como está escrito em Pri Etz Chaim, Sha'ar HaTzitzis, capítulo 4: o branco provém do intelecto de Biná, e o techelet, de Abá. E é sabido que Biná é a fonte do amor como “labaredas de fogo”, e Chochmá

הוא בחי' יראה עילאה ואבא יסד ברתא היא בחינת יראה תתאה וכמ"ש במ"א ע"פ בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה ועמ"ש מזה בביאור ע"פ שימני כחותם].

é o nível do temor superior; e “Abá fundou a filha”, que corresponde ao nível do temor inferior; conforme explicado em outro lugar sobre o versículo “Com sabedoria Ele fundou a terra; estabeleceu os céus com entendimento”. E veja o que está escrito sobre isso na explicação do versículo “Põe-me como um selo”.]

5 וזהו שכתוב אין פחד אלקים לנגד עיניו כי כל זמן שהוא עדיין בחי' לנגד עיניו שהוא בחי' ראיית השכל בלבד אין לו פחד אלהים

E isto é o que está escrito: “Não há temor de D'us diante de seus olhos.” Pois, enquanto ainda está no nível de “diante de seus olhos”, que é apenas o nível da visão do intelecto, ele não tem temor de D'us.

כי פחד הוא בלב דוקא שתפול עליו אימה ופחד בהתגלות הלב כ י הפחד מושרש ג"כ ביסוד האש שבלב כמו גוון התכלת שבאש ואור הנר התחתון שבפתילה ממש כנודע.

Pois o temor está especificamente no coração: que pavor e temor recaiam sobre a pessoa, revelando-se no coração. Pois o temor também está enraizado no elemento do fogo que há no coração, como a tonalidade azulada no fogo e a luz inferior da vela, bem junto ao pavio, como é sabido.

6 והנה ציצית לשון נקבה כי כנסת ישראל מקבלת הארה זו מלמעלה מבחי"י סובב כל עלמין כמ"ש מציץ מן החרכים מציץ לשון מפעיל ולשון זכר

Ora, ציצית (tsitsit) é uma forma feminina, pois a Congregação de Israel (Knesset Yisrael) recebe esta iluminação do alto, do nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), como está escrito: "espreitando pelas frestas": מציץ (espreitando) é uma forma causativa e masculina,

המשפיע שהקב"ה מפעיל ומשפיע הארה זו בכנס"י [בכנסת ישראל] להיות להם בחינת הארה זו בהתגלות הלב בחי"י הלב רואה ומרגיש ומתפעל בתגבורת יסוד האש אלהי שבנפש האלקית

a forma daquele que concede: o Santo, bendito seja Ele, faz surgir e concede esta iluminação à Congregação de Israel, para que tenham esta iluminação revelada no coração, no nível em que "o coração vê", sente e é movido, pela intensificação do elemento divino de fogo na alma divina.

והיינו ע"י חרכים וחלונות שהוא ענין לב נשבר רוח נשברה וכמאמר פתחי לי וגוי וכמ"ש במ"א [ועמ"ש בד"ה ועשית ציץ זהב טהור כו']

E isso se dá por meio de "frestas" e janelas, que correspondem à questão de um coração quebrantado e um espírito abatido, como na expressão "Abre para mim", etc., e como se explica em outro lugar. [E veja o que está escrito no discurso que começa "E farás uma lâmina (tsits) de ouro puro", etc.,

מלשון מציץ מן החרכים והוא אור האהבה רבה הבאה מלמעלה שהיא בחי"י אהרן זקן אהרן כו'

derivado da expressão "espreitando pelas frestas"; trata-se da luz do grande amor (ahavá rabá) que vem do alto, que corresponde ao nível de Aharon, "a barba de Aharon", etc.

ע"ש, ועמ"ש בביאור ע"פ ויקח קרח בענין זקן אהרן שהוא ענין א' עם חוטי הציצית, ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הציצית פ"ג [פרק ג'], ועמ"ש מענין אה"ר [אהבה רבה] דאהרן ע"פ בהעלותך את הנרות וע"פ ועשית בגדי קדש לאהרן כו' ע"ש.

Veja lá. E veja o que está escrito na explicação sobre o versículo “E Korach tomou”, a respeito da “barba de Aharon”, que é uma mesma questão que os fios do tsitsit. E veja Pri Etz Chaim, Sha'ar HaTzitzis, capítulo 3. E veja o que está escrito sobre o grande amor de Aharon no versículo “Quando elevares as lâmpadas” e no versículo “E farás vestes sagradas para Aharon”, etc. Veja lá.

ולפמשי"כ [ולפי מה שכתוב] דבחי"י אה"ר [אהבה רבה] דאהרן זהו ענין חוטי הציצית א"כ יובן דבחינת בגדי קדש דאהרן שהם הלבושים הנעשים ממעשה המצות כמשי"ש [כמה שכתוב שם] זהו עצמו ענין הרמז בהטלית וכדלקמן]:

E, de acordo com o que foi escrito, que o grande amor de Aharon é a questão dos fios do tsitsit, compreender-se-á então que as vestes sagradas de Aharon, isto é, as vestes feitas pelas ações das mitsvot, como está escrito lá, são precisamente aquilo a que alude o talit, como [será explicado] adiante.]

7 ב וזהו פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה רחצתי את רגלי איככה אטנפם. שהוא מענה כללות ישראל על מאמר פתחי לי שאמר הקב"ה

2. E este é [o sentido de] “Tirei minha túnica; como tornarei a vesti-la? Lavei meus pés; como os tornarei a sujar?” Esta é a resposta de Israel como um todo ao chamado “Abre para Mim”, que o Santo, bendito seja Ele, pronunciou.

כי להיות אור ה' מאיר ומתגלה בגילוי הלב של אדם להיות כמאמר פתחי לי, צריך להקדים לזה ב' בחינות אלו בחי' אלבשנה ובחינת אטנפם, ופי' וענין

Pois, para que a luz de D'us brilhe e se revele na revelação do coração de uma pessoa, conforme a expressão “Abre para Mim”, é preciso que antes disso haja estes dois níveis: o nível de “tornarei a vesti-la” e o nível de “tornarei a sujá-los”. E a explicação e o sentido de

בחי' אטנפם הוא להיות ממארי דחושכנא לחשוב כל מחשבה דיבור ומעשה אשר לא טובים מיום היותו ואפי' [ואפילו] חטאת נעורים כי לא די במה שכבר התחרט על עונותיו

o nível de “tornarei a sujá-los” consiste em ser um dos “mestres da prestação de contas”, examinando cada pensamento, palavra e ação que não foram bons desde o dia em que veio à existência, inclusive os pecados da juventude. Pois não basta que já tenha se arrependido de seus pecados.

לכן כתיב רחצתי את רגלי פיי שכבר עשיתי תשובה איככה אטנפם איככה אוכל לבזות את עצמי ולטנפם

Por isso está escrito: “Lavei meus pés”, isto é, já fiz teshuvá (retorno); “como tornarei a sujá-los?”: como poderia desonrar a mim mesmo e sujá-los,

דהיינו להזכירם עוד עלי לפי שקשה עלי הדבר, ורגלי הוא ענין קיום והעמדה של נפש האלהית רק צריך שיהיה תמיד לנגד עיניו כל הימים ויהיה נבזה בעיניו נמאס.

isto é, voltar a lembrá-los contra mim, pois isso me é difícil. E “meus pés” refere-se ao que mantém a alma divina de pé e firme. Mas é preciso que isso esteja sempre diante de seus olhos, todos os dias, e que ele seja “desprezível aos próprios olhos, abjeto”.

8 ובחינת אלבשנה יובן בהקדים מאמר רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] תקט"ו תפלות כמנין ואתחנן התחנן משה שיכנס לארץ מפני הרבה מצות מעשיות שנצטוו ישראל ואי אפשר לקיימן כ"א בארץ ישראל,

E o nível de “devo vesti-la” será compreendido introduzindo primeiro o ensinamento de nossos Sábios, de abençoada memória: com quinhentas e quinze preces — o valor numérico de “E supliquei” — Moshe suplicou para entrar na Terra, por causa das muitas mitsvot práticas que Israel recebeu e que só podem ser cumpridas na Terra de Israel.

כי המצות מעשיות שנוהגין בחוץ לארץ אינם אלא בערך חלק חמישית מרמ"ח מצות וארבע הידות אינו נוהג כ"א בארץ ישראל דוקא ורובן בזמן שבהמ"ק [שבית המקדש] קיים כמו קרבנות ודומיהן.

Pois as mitsvot práticas que se aplicam fora da Terra correspondem a apenas cerca de um quinto das 248 mitsvot, e as outras quatro partes só se aplicam especificamente na Terra de Israel; a maioria delas, [somente] quando o Beit Hamikdash está de pé, como as oferendas e outras semelhantes.

9 ולהבין למה רצה משה רבינו ע"ה [עליו השלום] לקיים מצות מעשיות דוקא. אך הנה כתיב וצדקה תהיה לנו

E para compreender por que Moshe Rabbeinu, de abençoada memória, desejava cumprir especificamente as mitsvot práticas: eis que está escrito: “E será para nós justiça (tsedacá)

כי נשמור לעשות את כל המצוה וגוי כי כל המצות נקראים בשם צדקה כי כמו שצדקה היא בחיי לבוש כמאמר לבושו צדקה.

se tivermos o cuidado de cumprir todo o mandamento”, etc. Pois todas as mitsvot são chamadas pelo nome de tsedacá. Assim como a tsedacá é o nível de uma veste, conforme a expressão: “Sua veste é tsedacá”,

וכמאמר רז”ל [רבותינו זכרונם לברכה] (פ”ק [פרק קמא] דב”ב [דבבא בתרא]) על פסוק וכנגד עדים כל צדקותינו מה בגד זה כל נימא ונימא מצטרפת לבגד גדול אף צדקה כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול.

e conforme disseram nossos Sábios, de abençoada memória (no primeiro capítulo de Bava Basra), sobre o versículo “E todos os nossos atos de justiça são como uma veste manchada”: assim como, nessa veste, cada fio se une aos demais para formar uma grande veste, também na tsedacá cada moeda se une às demais para formar uma grande soma;

כך כל המצות הם בחינות לבושין וכל נימא ונימא הם פרטי הלכות כהררים התלוין בשערה מצטרפין לחשבון גדול שהוא בחינת מקיף וסובב כל עלמין [ועמ”ש מענין חשבון גדול בביאור ע”פ וספרתם לכם].

assim também todas as mitsvot são aspectos de vestes, e cada fio representa os detalhes das leis, que são “como montanhas suspensas por um fio de cabelo”; eles se unem para formar uma grande soma, que corresponde ao nível de Or Makif e à luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin). [E veja o que está escrito sobre o tema da “grande soma” na explicação do versículo “E contareis para vós”,

10 ועי' בע”ח [בעץ חיים] שער א”א ספ”ה דחשבון גדול היינו למעלה בא”א בחינת סוכ”ע ולגדולתו אין חקר כו’

e veja Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, fim do capítulo 5, onde se diz que a “grande soma” está acima, em Arich Anpin, no nível da luz que circunda todos os mundos (sovev kol almin), e que “Sua grandeza é insondável” etc.;

ועמ”ש במ”א ע”פ ואתה מרכבות קדש וע”פ הזהר פ’ חיי שרה דקכ”ג א’ גבי מאה שנה כו’ עד ברזא דמאה ברכאן דכל יומא].

e veja o que está escrito em outro lugar sobre o versículo “E Ele veio das miríades de santidade”, e sobre o Zohar, Parshas Chaye Sarah, página 123a, a respeito de “cem anos” etc., até “no mistério das cem bênçãos de cada dia”.

11 והנה כתיב מבלי אשר לא ימצא האדם את המעשה אשר עשה האלהים מראש ועד סוף פ"י שכך היתה כוונת הבריאה שלא ידע האדם ענין המעשה שבעולם מהו בחינת ראש ומהו בחינת סוף.

Ora, está escrito: “sem que o homem possa descobrir a obra que D'us realizou do princípio ao fim”. Isto é: tal foi o propósito da Criação, que o homem não conhecesse, na obra que existe no mundo, qual é o nível do princípio e qual é o nível do fim.

כמ"ש מזה ע"פ והיה מספר בני ישראל שהרי במדרגת ומעלת הבריאה שהיא דומם צומח חי מדבר הרי האדם שהוא המדבר הוא במעלה ומדרגה גבוה ועולה על כולנה.

Como se explica a respeito disso no versículo “E será o número dos filhos de Israel”: pois, na hierarquia e nos níveis da Criação — mineral, vegetal, animal e falante — o homem, que é o ser falante, ocupa um nível elevado e supera todos os demais.

12 והרי אנו רואים בחוש שהאדם צריך להחיות את גופו ממיני מאכל הבעל חי ואפי' [ואפילו] מבחי' צומח ודומם

No entanto, vemos claramente que o homem precisa sustentar seu corpo com alimentos de origem animal e até mesmo dos níveis vegetal e mineral,

כמו מלח כי המאכל אין צריך להאדם והאדם צריך לו וגם אד רבה שהדומם שהוא עפר כמו o sal. Pois o alimento não precisa do homem; o homem é que precisa dele. E, além disso, ao contrário: o mineral, que é a terra,

הנה ארץ ממנה יצא לחם וכל מיני צמחים להחיות את האדם כי סוף מעשה במחשבה תחלה. “Eis que da terra vem o pão”, e todos os tipos de plantas, para sustentar o homem; pois “o último na ação é o primeiro no pensamento”.

13 וזהו נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן מפני שכשם שהוא ית' א"ס כך לפעולותיו אין להם בחי' סוף E este é [o significado de] “seu princípio está encravado em seu fim, e seu fim em seu princípio”: pois, assim como Ele, bendito seja, é o Infinito (Ein Sof), também Suas ações não têm nenhum nível que seja um fim.

כי בכל בחינה ובחינה שיתכן לומר בחי' סוף יתכן לומר ג"כ בחי' ראש לפי שבאמת אין להם בחינת ראש

Pois, em cada nível no qual se poderia falar de um fim, também se poderia falar de um princípio, porque, na verdade, elas não têm nenhum nível que seja um princípio

ולא בחינת סוף ויש להם כל בחי' ראש ונחית סוף. (ועמ"ש מזה בד"ה אתם נצבים).

nem nenhum nível que seja um fim; elas têm todos os níveis de princípio e de fim. (E veja o que está escrito sobre isso no discurso que começa “Vós estais de pé”).

וכך הוא הענין בבחינת לבושין שהם מצות מעשיות הנ"ל וכללותן הוא מעשה הצדקה לפי שהוא נותן מיגיעו ועמלו אשר עמל בכל כחות גופו שלכן נקי מצוה סתם וכמ"ש במ"א.

E assim é com os revestimentos, que são as mitsvot práticas mencionadas acima; e sua expressão geral e coletiva é o ato de tsedacá, pois a pessoa dá do fruto de seu esforço e de seu labor, com os quais trabalhou empregando todas as forças de seu corpo. Por isso, ela é chamada simplesmente “a mitsvá”, como é explicado em outro lugar.

הנה כתיב והלך לפניך צדקך כבוד ה' יאספך כבוד הוא בחינת לבוש כמאמר רבי יוחנן קרא למאני מכבודותא [ועמ"ש סד"ה זאת חנוכת המזבח מענין כבוד שהוא בחי' מקיף כו' ע"ש].

Ora, está escrito: “Tua tsedacá irá à tua frente; a glória de Havayá te recolherá.” “Glória” (kavod) é o nível de um revestimento, como na afirmação: “Rabi Yochanan chamava suas roupas de ‘meus honradores’.” [E veja o que está escrito ao final do discurso que começa “Esta é a dedicação do altar”, sobre kavod ser o nível da luz circundante (makif), etc. Veja lá.]

יאספך הוא ענין אסיפה וכניסה לתוכו להקיפו מכל צדדיו ולהיות לו למחסה ולמסתור כבגד ששומרו מן הצינה וכדכתיב ה' שומרך ה' צלך שהמצות מעשיות להיותם בחי' דומם בחי' עשיה גשמיות.

“Te recolherá” significa recolhê-lo e trazê-lo para dentro, cercando-o por todos os lados e servindo-lhe de abrigo e refúgio, como uma roupa que o protege do frio; e como está escrito: “Havayá é teu guardião; Havayá é tua sombra.” Pois as mitsvot práticas, por estarem no nível do mineral, o nível da ação física,

14 וכן כל פרטי הלכות שבש"ס [שבששה סדרים] להיותם גשמיים בערך יראת ה' ואהבתו לזאת הם בחי' מקיפין ואהבה ויראה הם בחינת תורת האדם דהיינו שהם מורים ומתגלים בפנימיותו ומהותו כמ"ש וזאת תורת האדם כו'.

E assim também todos os detalhes das leis do Shas (o Talmud), por serem físicos em relação ao temor a D'us e ao amor a Ele, pertencem ao nível das luzes abrangentes (makifim). O amor e o temor, por sua vez, pertencem ao nível da “Torá do homem”, isto é, ensinam e se revelam em sua dimensão interior (pnimiyut) e em sua essência, como está escrito: “E esta é a Torá do homem”, etc.

15 ואין זאת אלא יראה כנודע [מענין בזאת יבא אהרן אל הקדש עיין בזהר ר"פ אחרי דף נ"ז ע"ב ועיין בזהר פ' בא דל"ז ע"ב ור"פ חקת]

E “isto” (zos) não é senão temor, como se sabe [a partir do tema de “Com isto Aharon entrará no Santuário”; veja o Zohar, no início da Parashá Acharei, página 57b, e veja o Zohar, Parashá Bo, página 37b, e o início da Parashá Chukat],

שהיא בחינת התכלת שבציצית להיות פחד ה' נקבע בלב האדם וכשם שאי אפשר להיות ציצית בלי בגד כך אי אפשר להיות אהבה ויראה בלי הקדמת עשיית כל המצות שהם בחי' מקיפין ולבושין כנ"ל.

que é o nível do techelet (azul) dos tsitsit: que o temor a D'us se fixe no coração da pessoa. E, assim como não pode haver tsitsit sem uma veste, tampouco pode haver amor e temor sem a prática prévia de todas as mitsvot, que são o nível das luzes abrangentes (makifim) e das vestes, como mencionado acima.

כמ"ש שש שנים תזרע שדך שהם שתא סדרי משנה ושש שנים תזמור כרמך שהם ששה סדרי תלמוד ואספת את תבואתה

Como está escrito: “Durante seis anos semearás teu campo” — estes são as seis ordens da Mishná; “e durante seis anos podarás tua vinha” — estas são as seis ordens do Talmud; “e recolherás sua produção”,

דהיינו שתאסוף ותלקוט אותם בנפשך כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ותלמודו בידו ואז עי"ז תוכל ג"כ שתהיה כבוד ה' יאספך וגוי [ועמ"ש מענין זה בפ' בהר ע"פ כי תבאו אל הארץ כו']:

isto é, que os recolhas e ajuntes em tua alma, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “e seu estudo em sua mão”. E então, por meio disso, também poderás fazer com que “a glória de Havayá te recolha”, etc. [E veja o que foi escrito sobre este tema na Parashá Behar, sobre o versículo “Quando entrardes na terra”, etc.]

16 ג ובזה יובן מאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] שהתינוק בבטן אמו מלמדין אותו כל התורה כולה ואח"כ משכחין ממנו כיון שהגיע זמנו להולד בא מלאך וסטרן על פיו [ועמ"ש ג"כ מזה בד"ה שחורה אני ונאווה].

3. E com isso será compreendida a afirmação de nossos Sábios, de abençoada memória, de que o bebê, no ventre de sua mãe, é ensinado toda a Torá e, depois, é levado a esquecê-la: quando chega o momento de nascer, vem um anjo e lhe dá um golpe na boca. [Veja também o que está escrito sobre isso no discurso que começa com “Sou negra e formosa”.]

17 ולהבין למה מלמדין אותו ואח"כ משכחין ממנו אלא לפי שצריך להאיר בו אור ה' כדי שיהיה יראתו על

E, para compreender por que lhe ensinam e depois o fazem esquecer: é porque a luz de D'us precisa brilhar nele, para que “o temor d'Ele esteja sobre

פניו ואהבת ה' ופחדו בלבו לפיכך מלמדין אותו כל התורה כולה שהיא בחי' המקיפים וממנו יאיר לו אור ה' וכח אהבה ויראה.

seu rosto”, e o amor a D'us e o temor a Ele estejam em seu coração. Por isso, ensinam-lhe toda a Torá, que é o nível das luzes circundantes (makifim), e dela brilharão para ele a luz de D'us e a força do amor e do temor.

18 ואח"כ משכחין ממנו בכדי שתהיה זאת עבודת האדם לבחור בטוב. וכמאמר פתחי לי וגוי.

E depois, ele é levado a esquecer, para que o serviço do homem consista em escolher o bem. E, como diz o dito: “Abre para mim”, etc.

אך הארת התורה שהאירה הארה גדולה ועצומה בנשמתו בטרם שנתלבשה לגמרי בגוף החומר היא הנותנת כח ועוז שמאיר בה אור התורה אחר שנתלבשה בגוף החומרי שתוכל להפכו מחשוכא לנהורא כו'

Mas a iluminação da Torá, que brilhou na alma com uma iluminação grande e poderosa antes que ela estivesse inteiramente revestida pelo corpo material, é o que lhe dá força e vigor, para que a luz da Torá brilhe nela [na alma] depois que estiver revestida pelo corpo material, permitindo-lhe transformá-lo [o corpo] de trevas em luz, etc.,

ע"י הארת אור האהבה ויראה המאירים מהתורה כי הרשימו נשאר מהארה הנ"ל שיאיר לו אור האהוי"ר [האהבה ויראה] מתוך הרשימו שנשאר אחר השכחה.

por meio da iluminação da luz do amor e do temor que brilham da Torá. Pois permanece a impressão (reshimu) da iluminação mencionada acima, de modo que a luz do amor e do temor brilhe para ele a partir da impressão que permanece depois do esquecimento.

(וזהו משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדריו דמשכני לשון להבא והביאני לשון עבר והל"ל [והוה ליה למימר] תביאני.

(E este é [o sentido de] “Atrai-me, correremos atrás de ti; o rei me trouxe aos seus aposentos”: pois “atraci-me” está no futuro, enquanto “me trouxe” está no passado, e deveria ter dito “me trará”.

אלא הפי' כי חדר ר"ת [ראשי תיבות] חסד דין רחמים וזהו ובדעת חדרים ימלאו כי הדעת הוא המחבר וממשיך התפשטות המוחין בהמדות. והדעת והמדות האלו מהם נמשך הלכות התורה כשר ופסול כו' כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] בהקדמה.

Mas a explicação é que חדר (aposento) é formado pelas iniciais de Chessed, Din e Rachamim (bondade, julgamento e compaixão). E este é o sentido de “E com Daat os aposentos se encherão”, pois Daat é o que conecta e faz estender o intelecto (mochin) para os atributos emocionais (midot). E de Daat e desses atributos emocionais derivam as leis da Torá, apto e não apto, etc., como está escrito na introdução do Sefer Shel Beinonim (Tanya).

וגם כי התורה היא מפתחות הפנימיות וזהו ענין חדריו היינו בתי גואי וזהו הביאני לשון עבר דהיינו כשהנשמה היתה למעלה טרם ירידתה בגוף שמלמדין אותה כל התורה כולה והן הן חדריו

E também porque a Torá é “as chaves do interior”, e este é o sentido de “seus aposentos”, isto é, “os aposentos interiores”. Por isso, “me trouxe” está no passado: isto é, quando a alma estava no alto, antes de descer ao corpo, quando lhe ensinam toda a Torá; e estes são precisamente “seus aposentos”.

ולכן עי"ז גם אח"כ כשנחלבשה בגוף החומרי. עכ"ז [עם כל זה] משכני ע"י שכבר הביאני כו' ונשאר רשימו כו' ועמ"ש עוד מענין אחריו נרוצה בד"ה אדם כי יקריב מכם).

E, portanto, por meio disso, também depois, quando estiver revestida pelo corpo material. Apesar disso, “atrai-me”, pois “ele já me trouxe”, etc., e permanece uma impressão, etc. Veja também o que está escrito mais adiante sobre “correremos atrás de ti”, no discurso que começa “Quando um homem dentre vós apresenta uma oferenda”).

וזהו פשטתי את כתנתי איככה אלבשנה פי' מאחר שנשכח ממני התורה ע"י המלאך שסטרו על פי' א"כ קשה עלי הדבר להלביש עלי עוד בחינת התורה והמצות שהם בחינת לבושין כנ"ל.

E este é o sentido de “Tirei minha túnica; como voltarei a vesti-la?”: isto é, uma vez que a Torá foi feita cair no esquecimento para mim pelo anjo que “lhe deu uma pancada na boca”, então é difícil para mim voltar a me revestir da Torá e das mitsvot, que são vestimentas, como mencionado acima.

19 וזהו וראיתם אותו וזכרתם את כל מצות הוי" פ"י מה שתראו בחינת ציצית שהוא בחינת הארת אהבה ויראה שהם בחי' תכלת ולבן שכציצית והן הם תורת האדם היוצאין בנימין ושערות מבחי' מקיף ולבוש

E este é [o sentido de] “E o vereis e vos lembrareis de todos os mandamentos de Havayá”: isto é, aquilo que vereis — o nível dos tsitsit, que é a iluminação de amor e temor, representados pelo azul e pelo branco dos tsitsit; eles são “a Torá do homem”, que se projetam como fios e cabelos do nível circundante (makif) e do vestuário,

שהוא בחינת מצות מעשיות שהם הנקראים מצות ה' לפי שאין נעשין עצמיות האדם כמו אהבה ויראה וגם הם מצות ה' ממש שהקב"ה מניח תפילין ומצלי.

que é o nível dos mandamentos práticos. Estes são chamados “os mandamentos de Havayá”, porque não se tornam a própria essência da pessoa, como ocorre com o amor e o temor; e são também, literalmente, os mandamentos de Havayá, pois o Santo, bendito seja Ele, coloca tefilin e reza.

וזהו ענין אשר קדשנו במצותיו כי הם מצות שלו ממש. משא"כ יראה לא שייך גבי הקב"ה לכך כתיב וזאת תורת האדם וגו'

E este é o sentido de “que nos santificou com Seus mandamentos”, pois são literalmente Seus próprios mandamentos. Já o temor não se aplica ao Santo, bendito seja Ele; por isso está escrito: “E esta é a Torá do homem”, etc.

(עמ"ש סד"ה צאינה וראינה בפ"י וממדבר מתנה בחינת מדבר הוא כמ"ש ולא ישב אדם שם שהוא למעלה מבחינת אדם משם שרש התורה ומשם נמשכה ונתלבשה בבחינת אדם.

(Veja o que está escrito ao final do discurso que começa com “Saí e vede”, sobre a explicação de “E do deserto, Mattaná (um presente)”: o nível do deserto é, conforme está escrito, “onde nenhum homem habitou”, acima do nível do homem; dali provém a raiz da Torá, e de lá ela foi atraída para baixo e revestida no nível do homem.

וזהו ענין וזאת תורת האדם כו', ולפמש"כ [ולפי מה שכתוב] משמע דפי' וזאת תורת האדם היינו מה שנמשך ונתלבש בחב"ד [בחכמה בינה ודעת] דמלי' דאצילות כו' ועיין בזה"א [בזהר חלק א] עמוד קכ"ו מענין וזאת תורת האדם).

E este é o sentido de “E esta é a Torá do homem”, etc. E, de acordo com o que está escrito [ali], compreende-se que o sentido de “E esta é a Torá do homem” é aquilo que é atraído para baixo e revestido em Chochmá, Biná e Daat da Malchut de Atsilut, etc. Veja também o Zohar, Parte I, coluna 126, sobre “E esta é a Torá do homem”).

וענין הזכירות הם ב' בחינות כנגד תכלת וכנגד לבן כנגד תכלת יזכור על מצות לא תעשה (שהיראה היא מקור לשמירת מל"ת [מצות לא תעשה] כו' ועמ"ש מזה ע"פ שימני כחותם)

E as lembranças são de dois níveis, correspondentes ao azul e ao branco. Em correspondência com o azul, deve-se lembrar os mandamentos proibitivos (pois o temor é a fonte da observância dos mandamentos proibitivos, etc.; veja também o que está escrito a esse respeito sobre o versículo “Põe-me como um selo”):

ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים פי' תמיד תהיו אתם אצליכם בבחינת זונים
 “E não seguireis após o vosso coração e após os vossos olhos, pelos quais vos desviareis”: isto é, deveis sempre considerar-vos, aos vossos próprios olhos, como estando no estado de “desviar-se”,
 ולא תאמרו רחצתי את רגלי כבר כו' וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ואפילו כל העולם כולו
 אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך כרשע כו'

e não digais: “Já lavei os meus pés”, etc. E, como disseram nossos Sábios, de abençoada memória: “Mesmo que o mundo inteiro vos diga: ‘Sois justos’, sede, aos vossos próprios olhos, como um perverso”, etc.

וכנגד לבן יזכור על מצות עשה ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים פי' שגם בחי' האהבה והיראה שבכם יתעלו בעילוי עד שתהיינה ג"כ נכללות באור המקיף בחינת קדש העליון:

E, correspondendo ao branco, deve-se lembrar os mandamentos positivos: “e cumprireis todos os Meus mandamentos, e sereis santos”; isto é, também o amor e o temor que há em vós serão elevados cada vez mais, até que também eles sejam incluídos na luz abrangente (Or Makif), no nível da santidade suprema.

20 קיצור הענין כי כוונת הכתוב להזהיר את האדם ולהיות לזכרון תמיד לעיניו גודל מעלת קדושת מצות מעשיות שמהם נעשה לבוש מקיף לנשמתו ושרשו ומקורו מאור מקיף ולבוש עליון שעליו נאמר עוטה אור כשלמה ולבושיה כתלג חיור.

Resumo do assunto: a intenção do versículo é advertir a pessoa e manter constantemente diante de seus olhos a grande elevação da santidade das mitsvot práticas, das quais se faz uma vestimenta circundante para sua alma, cuja raiz e fonte provêm da luz circundante e da vestimenta superna a respeito da qual está dito: “Ele Se envolve em luz como num manto” e “Sua vestimenta era branca como a neve”.

כמאמר רז"ל [רבתינו זכרונם לברכה] שהקב"ה מתעטף בטלית לבנה כוי שהוא מקור ושרש כל המצות שמהם נעשה לבוש לנשמת אדם הנקרא חלוקא דרבנן.

Como disseram nossos Sábios, de abençoada memória, que o Santo, bendito seja Ele, Se envolve num talit branco, etc.; este é a fonte e a raiz de todas as mitsvot, das quais se faz uma vestimenta para a alma da pessoa, chamada “manto dos Sábios” (chaluka d'rabbanan).

21 והנה גדולת ומעלת לבוש זה וקדושתו יזכור האדם בראיית הציצית שהם רק ד' נימין נמשכין מהארת לבוש זה ומן ד' נימין אלו

Ora, a grandeza e a sublimidade deste vestuário, bem como sua santidade, a pessoa recordará ao ver os tsitsit, que são apenas quatro fios extraídos da iluminação deste vestuário; e desses quatro fios,

שהם ב' חוטי תכלת וב' חוטי לבן נמשכה הארת דחילו ורחימו לחב"ד [לחכמה בינה ודעת] של כנסת ישראל שהם כל הנשמות שבישראל והוא נקרא תורת האדם וגוי.

que são dois fios de techelet e dois fios brancos, estende-se a iluminação de temor e amor (dechilu urechimu) para a Chochmá, a Biná e o Daat da Congregação de Israel, que são todas as almas de Israel; e isso é chamado “a Torá do homem”, etc.

22 וא"כ אם מהארת ד' נימין לבד נמשכה הארה גדולה כזו דחילו ורחימו של כל נשמות ישראל שמעולם.

E, se é assim, se somente da iluminação de quatro fios se estende uma iluminação tão grande — o temor e o amor de todas as almas de Israel que já existiram,

א"כ מה עצמה וגדלה מאד מאד מעלת קדושת הלבוש כולה בכבודה ובעצמה הנעשה מקיום המצות מעשיות.

quanto mais extraordinariamente poderosa e grandiosa é a elevação da santidade da veste inteira, em sua glória e em sua própria essência, que é feita pelo cumprimento das mitsvot práticas!

23 וכן תלמוד תורה בפיו דעקימת שפתים הוה מעשה. וגם הענין בהלכות כולם הן בדברים גשמיים שלכן הן הם גופי תורה גופי דייקא.

E assim também o estudo da Torá com a boca, pois “o movimento dos lábios é considerado um ato”. E também, quanto às leis, todas tratam de coisas físicas; por isso são “os corpos da Torá”, “corpos” precisamente.

כמ"ש האריז"ל [הארי"י זכרנונו לברכה] שקדושת הטלית גדלה מעלתה במאד מאד על קדושת הציצית שהם רק נימין הנמשכין מהטלית רק שמפני גודל מעלת קדושתה אינה יכולה להתלבש בטלית הגשמי ממש כמו בציצית

Como escreveu o Arizal, de abençoada memória, a santidade do talit é muitíssimo superior à santidade dos tsitsit, que são apenas fios que se estendem do talit; porém, devido à grande elevação de sua santidade, ela não pode revestir-se no próprio talit físico como [se reveste] nos tsitsit.

ולכן אין בטלית הגשמי שום קדושה כלל ומותר להשתמש בה דברי חול משא"כ בציצית כשרים.

E, portanto, o talit físico não possui santidade alguma, sendo permitido usá-lo para fins mundanos, ao contrário dos tsitsit casher.

LikuteiTorah.com
A PARASHÁ CHASSÍDICA

Sobre esta edição

Esta edição contém o texto hebraico e a tradução em português.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Nossa tradução em português, feita a partir da nossa tradução inglesa do hebraico, sem as notas da Kehot: CC BY 4.0.

Esta edição como um todo: CC BY-NC 4.0. Pode ser copiada, impressa e compartilhada livremente, citando a Kehot Publication Society e likuteitorah.com; não pode ser vendida. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

A tradução para o português foi feita a partir da edição em inglês de likuteitorah.com com ajuda de IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), com o hebraico ao lado para conferência; ainda não foi revisada por um editor humano. Confira com o hebraico tudo o que for importante.

O Rebe pediu que os maamarim da parashá da semana, a “Parashá chassídica”, sejam estudados durante essa semana, distribuídos pelos seus sete dias (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Por que estudá-la, e as brachot do Rebe: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Um projeto gratuito e sem fins comerciais; nada aqui é vendido. Sem afiliação com a Kehot, o Sefaria ou a Biblioteca de Lubavitch. © likuteitorah.com

De likuteitorah.com/pt/likutei-torah/shelach/9/

DEDICADO EM HONRA DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

O pai do Rebe, Reb Levi Itzchak